

Справа «Сі Амер проти Франції» ("Si Amer v. France")

У рішенні, ухваленому 29 жовтня 2009 року у справі «Сі Амер проти Франції», Суд постановив, що

- не було порушення ст. 14 Конвенції, взятої у поєднанні зі ст. 1 Першого протоколу до Конвенції.

Обставини справи

Заявник Юсеф Сі Амер, 1939 р. н., є громадянином Алжиру і проживає у цій країні. До 31 грудня 1962 року він був громадянином Франції.

У 1953-1962 роках п. Сі Амер працював в Алжирі (котрий до 5 липня 1962 року був складовою частиною території Франції) в компанії, діяльність якої регулювалась французьким законодавством. Заявник за власним бажанням оформив додаткове страхування у Міжпрофесійному фонді страхування працівників (далі – Фонд страхування) та протягом вказаного періоду сплачував внески у встановленій формі.

16 грудня 1964 року Франція та Алжир підписали договір, відповідно до якого останній став незалежною країною та почав самостійно врегульовувати відносини, пов'язані зі системою додаткового пенсійного забезпечення. Згодом були внесені зміни до Французького міжпрофесійного договору про додаткове пенсійне забезпечення від 1961 року, що запровадили критерій проживання (осілості) у Франції чи Монако задля того, аби легалізувати працю, виконувану в Алжирі. У 1998 році заявник звернувся до Фонду страхування з клопотанням про реалізацію його права на додаткову пенсію, проте воно було відхилене на тій підставі, що п. Сі Амером не було дотримано вимоги стосовно проживання (осілості). Ця відмова була двічі – у червні 1998 року та у лютому 2002 року – підтверджена письмово.

Пан Сі Амер безуспішно подав позов проти Фонду страхування до великої палати Паризького трибуналу, скаржачись на те, що так звана вимога «проживання» («осілості») була рівнозначною прихованій вимозі громадянства. 11 травня 2005 року це рішення було підтримане апеляційним судом, який вказав, зокрема, що вимога про проживання (осілість) не є дискримінаційною, оскільки вона була запроваджена стосовно всіх, хто працював в Алжирі, незалежно від їхнього громадянства.

Касаційний суд відхилив апеляцію п. Сі Амера, вказавши на те, що для подання апеляції не було жодних підстав.

Зміст рішення Суду

Суд зазначив, що, по-перше, у заявника був майновий інтерес, який підпадає під зміст ст. 1 Першого протоколу, стосовно передбаченого законом пенсійного забезпечення і, по-друге, Суд повинен упевнитись в

тому, що вищезгаданий критерій проживання (осілості) для надання пенсійного забезпечення не був дискримінаційним.

Суд нагадав, що відмінності у поводженні становлять дискримінацію, якщо без об'єктивних та обґрунтованих критеріїв вона застосовується до осіб, які перебувають у схожих ситуаціях.

Відмінність у поводженні з особами, які сплатили внески у Фонд страхування та перебувають у порівнюваних професійних ситуаціях, у той час, коли вони працювали в Алжирі (до моменту проголошення його незалежності), була виразною, особливо, якщо зважати на критерій їхнього подальшого проживання чи непроживання у Франції. Попри це, Суд вважає, що відповідно до Французько-Алжирського договору від 16 грудня 1964 року такі відмінності мали законну мету, а саме – забезпечити ефективні права для осіб, які повернулися у Францію, і розділити тягар минулих років стосовно додаткового пенсійного забезпечення між Алжиром та Францією задля забезпечення у такий спосіб фінансової стабільності системи додаткового пенсійного забезпечення.

Згідно з умовами вказаного договору п. Сі Амер мав право на платежі, котре було аналогічним такому ж його праву до проголошення незалежності Алжиру. На думку Суду, оспорювані відмінності у поводженні стосувалися лише домовленостей про реалізацію системи додаткового пенсійного забезпечення. Що ж стосується чинності права заявника, то влада Франції лише застосовувала Французько-Алжирський договір, який залишив за цими двома державами право визначати рівень пенсій, що підлягає виплаті особам, котрі приєдналися до їхніх відповідних національних установ.

Отже, французькі органи держави не проявили недбалості, а відмінності у поводженні не можуть розглядатися як дискримінаційні. Таким чином, Суд вирішив, що у цьому випадку не було порушено ст. 14 Конвенції, взятої у поєднанні зі ст. 1 Першого протоколу до неї.